

۲۰۱۹/۰۳/۰۴

لیکوال: سراج الحق ببرک زی خدران

اتومي جگړه د بشري تمدن پای او د نړيوال اقليمي ناورين پيل

په اسيا کې د هند او پاکستان اتومي جگړه به ټوله نړۍ د لوړې او قحطۍ له سترو ناورينو سره مخامخ کړي

امريکا ته د شمالي کوريا اتومي گواښونه، د ايران او اسرائيلو اتومي دولتونو گواښونه، د پاکستان او هندوستان تر منځ د اتومي جگړې پيل به نړيوال بشري تمدن او نړيوال اقليم ته څه پایلې او اغېزې درلودلې شي. د سړې جگړې پر مهال اتومي جگړه د ځمکې پر مخ د قيامت يوه ورځ گڼل کيده. يوه اتومي جگړه په ټوله نړۍ کې د پلټونکو، څېړونکو او کارپوهانو لپاره تر ټولو وېره ونکې او هيښونکي لومړۍ نمبر سناريو وه. د نړۍ اتومي چارو کارپوهانو څېړونکو د اتومي جگړې وختنناکه سناريو تر اخره پورې محاسبه کړي وه. د لويديځ او ختيځ ويجاړونکې اتومي وسلو گواښ يو ريښتني واقعي گواښ وه. د اتومي وسلو په کارولو سره به ټول بشريت ته د پای ټکی ايښودل شوي وي. د سړې جگړې د پای ته رسيدو او د هيروشيما او ناگاساکی له اتومي بريد را ورسته لويديځې نړۍ تر ډيره بريده د اتومي جگړې وېره له ياده ويستلې ده.

نن ورځ د سړې جگړې په پرتله د هند او پاکستان ترمنځ د اتومي وسلو بريد گواښ ځښت ډير شوني بريښي. ځکه دواړه اتومي ځواکونه د اتومي تکتیکي وسلو سره يو بل ته مخامخ په مورچو کې پراته دي. وسمهال د هند او پاکستان ترمنځ د يوې محدودې سيمه ييزې اتومي جگړې بريد نړۍ ته تر ټولو ستر گواښونه رامنځ ته کړي دي. همداراز د ايران او شمالي کوريا د اتومي وسلو د بريد گواښ هم محسوس کيږي. د يوې داسې اتومي ډارونکې جگړې اغېزې او پایلې به په څه ډول را ښکاره شي.

د اتومي جگړې څېړونکي او پلټونکي په دې اند دي، چې د اتومي جگړې له پيلدو سره به په ټوله نړۍ کې تر دوه ميليار دو ډير وگړي ووژل شي يا د لوړې او قحطۍ له ناورينو سره مخامخ شي. کارپوهان په دې اند دي، د هند او پاکستان د روانې شخړې او ترينگلنيا ته به کتو سره د سړې جگړې په پرتله وسمهال د دې شونتيا ځښته ډيره ليدل کيږي، خو په دواړو هيوادونو کې اتومي وسلې وکاروال شي. په نړۍ کې هيڅ بل هيواد او بل ځای نشته لکه هند او پاکستان چې هلته اتومي وسلې په دومره چټکتيا سره وده او پرمختگ کړي وي. په ټوله نړۍ کې په بل هيڅ ځای کې د دې گواښ نه ليدل کيږي، چې هلته اتومي وسلې په ډيره اساني سره دستخړيځو ترهگرو ډلو لاسونو ته ونه لوپړي.

د هند او پاکستان اتومي دولتونو تر منځ په کشمير کې ترينگلنيا په ډرامتيکه توگه خپل ورستۍ پړاو ته رسيدلي ده. د دواړو اتومي دولتونو تر منځ هوايي جگړه او د توپونو ډزې ترسره شوي دي. وسمهال د همدې جگړې له امله د لاین افکنترول سره کرښه ماته شوي ده. کشمير له ډيرې اوږدې مودې راهيسې د نړۍ تر ټولو يوه گواښمنه سيمه گڼل کيږي.

د پاڼو شميره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

هندوستان د ۱۹۷۴ او پاکستان د ۱۹۹۸ کلونو راهیسی اټومي وسلې لري. پوښتنه دا ده، چې وسمهال د هند او پاکستان ترمنځ د اټومي جگړې گواښ څومره شتون لري. که څه هم دوی یو بل ته د پخوا نه د اټومي جگړې د خطر زنگونه وهلي دي. پاکستان به خامخا هغه خپلې اټومي وسله وکاروي، کله چې دوی د هند پیاوړي وسله وال پوځ پرمختګ په خپله خاوره کې ونشي درولي. هندوستان به خامخا هغه خپله اټومي وسله وکاروي، کله چې پر هند د اټومي وسلې برید وشي. د دې سره سره د پاکستان دفاع وزیرانو څو څو وارې خبرداری ورکړي، که هیواد یې له هند سره د جگړې حالت ته ورننږدې شي، دوی اټومي وسله کاروي. پاکستانی پوځي چارواکو دا هم ویلي دي، چې د دوی د اټومي وسلو پروگرام د هند لپاره ځانګړي جوړي شوي دي. دوی به د هند پیاوړي وسله وال ځواک د غیر اټومي برید یا دودیزه جگړې په وړاندې هم خپلې اټومي وسلې وکاروي. ورسره هند هم مجبورېږي، څو خپله اټومي وسله د ځان دفاع لپاره وکاروي.

په واشنگتن کې د ستراتيژي جوړولو مرکز Center for Strategic and International studies (CSIS) د شمېرو او پلټنو په بنسټ هند نهه ډول ډول فعال او چمتو د توغندیو سیستمونه لري.

له دې جملې څخه د توغندیو یو سیستم د Typ Agen /3 نومېږي. دا سیستم تر ۵۰۰ کیلومترو پورې واټن ویشلې شي. پاکستانی توغندي د چینایانو په مرسته جوړ شوي دي. د دوی توغندي د هند په خاوره کې هره سیمه په نښه کولی شي. هند او پاکستان د لنډ واټن ویشتونکي اټومي سرخولي لیردونکي توغندي هم لري. د ۵۰ څخه تر ۱۰۰ کیلومترو واټن ویشلې شي. د سویدن سټهکولم په ښار کې میشت د سولې او پلټنې انیسټیټیوت د څېړنو او راپورونو پر بنسټ Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) د هند او پاکستان اټومي وسلې په خپلو تجهیزاتو کې غورځونکي اټومي بمونه هم لري. د پاکستان ټول اټومي سرخولي لیردونکي توغندیو شمېر د ۱۴۰ څخه تر ۱۵۰ او د هند د ۱۳۰ څخه تر ۱۴۰ ډیر توغندي لري. د پاکستان سرخولي لیردونکي توغندي کولای شي تر ۴۰ کیلو مترو واټن پورې اټومي وسلې ولیردوي.

داسې یوه اټومي جگړه به سیمې او نړۍ ته خورا ناوړه گواښمني اغېزې او پایلې ولري. نوي څېړنې او پایلې ښيي، چې د اټومي جگړو اغېزو ته ډیره لږ پاملرنه او ارزښت ورکول کېږي. په دې هکله د نړیوال ډاکټرانو ټولني یوه څېړنه ترسره کړې ده. International Physician for the Prevention of Nuclear War

دوی وايي: که د هند او پاکستان ترمنځ اټومي جگړه پیل شي، دا شنونې ده، چې د اټومي جگړې اغېزې به تر دوه میلیارده وګړي د خوارځواکۍ، لوړې، قحطۍ او فقر له گواښونو سره مخامخ کړي. څېړنواله امریکایي ډاکټره (ایرینا هیلفند) وايي: موږ باید دغه سیمه کې د چین هیواد د خوراک او خوراکي توکو حالت ته هم پام وکړو. دا متخصصین کارپوهان په دې اند دي، چې د اټومي جگړې ورسته د چین په هیواد د وریجو په حاصلاتو کې څلرویشتم سلنه کمښت رامنځ ته کېدای شي. د جوارو په حاصلاتو کې هم څلرویشتم سلنه او د غنمو په حاصلاتو کې تر پنځوس سلنې پورې کمښت را منځ ته کېدای شي. له دې سره به د چین په هیواد کې تر یو میلیارډو انسانانو پورې یعنی درې برخې وګړي به د خوارځواکۍ، قحطۍ او فقر کندی ته وروغورزول شي. دا پوهنیزه څېړنه د امریکا د نیو جرسي په پوهنتون کې دې پوهانو په ګډه تر سره کړې ده.

Lili Xia , Alan Robock, Michael, Mills, Stenke, and Ira Helfand Department of Environmental Sciences, Rutgers Universität New Brunswick, New Jersey USA Global Famine after a Regional Nuclear War

د پانو شمېره: له ۲ تر ۶

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رالیرلو مخکې په څېر و لولئ

د امریکې متحده ایالاتو په څلورو پوهنتونو کې څېړونکو او ساینسي کارپوهانو د یوې نوي اقلیمي ماډل محاسبې له مخې: وایې، کله چې ستر بناوونه د یوې محدودې اټومي جگړې د برید له امله سوځي. هوا د کیمیاوي رادیو اکتیفي توکو باندې ککړیږي او د ککړې هوا له امله چاپیریال ته ډول ډول زیانونه اړولي شي.

په ۲۰۰۶ کال کې د سیمې په اړه لومړنۍ پارونکي او حیرانونکي څېړنه د اټومي جگړې د اغیزو او پایلو په اړه امریکایي پلټونکو ساینس پوهانو خپره کړي ده. (Owem Toom and Alan Roboeke)

د دوی سناریو په ډیرو پوهنیزو پلټنو او څېړنو کې د اخیلیک په توګه کارول شوي ده. دا متخصصین په دې اند دي، کله چې د هند او پاکستان ترمنځ جګړه ونښلي، دواړه هیوادونه به په ټولپه توګه سل اټومي بمونه وکاروي یا وغورځوي. د هر یوه هیواد چاودیدونکو اټومي بمونو ځواک به تر پینځلسو کیلو ټنه TNT پورې وي

د دې اټومي بمونو ځواک به په پرتلیزه توګه د سلو هیروشیما اټومي بم ځواک په څېر وي. په یوه برید کې به میلیونونه انسانان ووژل شي. که څه هم دواړو هیوادونو به خپلي نیمایي اټومي وسلې نه وي کارولي. د محاسبو پر بنسټ د اټومي جگړې له امله د سوځیدلي بناوونو څخه به په میلیونونه ټنه تور پوډري ډوله لوګي، د سوځیدلي توکو لوګي، گرد، دورې او غبار به د اسمان اتموسفیر Stratosfere ته پورته شي .

لومړي به پر سیمه په بېساري توګه یوه تودوخه وچلېږي، ورسره به په پراخه پیمانې د اور لمبې جګې شي گرد، دورې، چنل، ناپاک او ناوالي کیمیاوي توکي به په هوا کې خپاره شي. ورسته به د لمر په واسطه دا تیاره تور رنگه ذرات تاوده شي او تر شپیتو کیلو مترو پورې به اسمان ته وخپري. دا تور رنگه اټومي ذرات به پر ټوله نړۍ خپاره شي یا وورېږي. له دې سره به د لمر رڼا ډیره تیاره شي او ځمکه به ځنښته ډیره سره شي. په هوا کې د دې تور رنگو پوډري رنگه کیمیاوي ذراتو مقدار به تر دولسو میلیونو ټنو پورې وي. تر ډیرو کلونو پورې به زموږ نړۍ سخته سره یا یخه وي.

که پینځه میلیونونه ټنه تور رنگه کیمیاوي ذرات فضا ته وشړل شي، په اوسط ډول د اټومي جگړې څخه ورسته به په دريو کلونو کې د یوې درجې نه تر یوې نیمې درجې پورې هوا نوره سره شي. له دې سره به دکر نيزو حاصلاتو کمښت رامنځ ته شي او لوړه او قحطۍ به خپره شي.

دا نوي علمي څېړنې، پخواني پلټنې او موندنې د اکتوبر په میاشت کې د سویس هیواد ایډګنوسیشسه تخنیکي پوهنتون کې د میرمن (اندریا شتګه) د ماهر و کارپوهانو د ټیم له خوا تائید شوي دي.

Eidgenössische Technische Hochschule Zürich (ETH)

د کارپوهانو او متخصصینو ډله په خپلو پلټنو او څېړنو کې دا هم تائیدوي، چې یوه سیمه ییزه اټومي جګړه به په فضا کې د اوزون طبقې ته جدي او شدید زیانونه اړولي شي او په لسو کلونو کې به د نړیواله تودوخه، سوروالي او د ورځو په حالاتو کې ناوړه بدلونونه رامنځ ته شي.

د اټومي جگړې اغېزې او پایلې په ټوله نړۍ کې د خوراکي توکو پر سوداګرۍ وېجاړونکي اغېز ولري. نن ورځ د خوراکي توکو سیستم د یو بل سره ټینګ تړل شوي دی. ورسره به په سیستماتیک ډول ټولې نړۍ ته سخت ټکانونه ورکړل شي او د چاپیریال ستونزې به رامنځ ته کړي.

د جرمني د بن بناو کې د ملګرو ملتونو په یوه پوهنتون کې بناغلی کوکو ویرنر د چاپیریال ساتنې او اقلیمي بدلون په ډیپارټمنټ کې څېړنې تر سره کوي، هغه وایې : په امریکا کې یوازې دوه اوونۍ په پرلپسې توګه تودوخه د خوراکي

د پاڼو شمېره: له 3 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

توکو په بيو باندې په بیساري ډول اغېز کوي. ښايي په بل ځای کې د لوړې په اړه نارامۍ رامنځ ته شي. په ځانگړي ډول په هغه سیمو کې چې هڅې هم د خوراکي توکو کمښت شتون لري.

په سویلي اسیا کې به ډیرې خلک د اټومي جگړې د اغېزو او پایلو له امله مړه شي. د همبورگ ښار په پوهنتون کې د اقلیمي بدلون څېړنوال ښاغلی یواخیم مارو غڅکه وايي: د یوې اټومي جگړې غیر مستقیمې پایلې به له پلان شویو چاودنو، اورلگیدنو او د وارنکو د مستقیمو اغېزو څخه لا نوره جدې وي.

د بېلگې په ډول د یوه ناورین یادونه، کله چې په ۱۸۱۵ کې به هندونیزیا کې د تمبورا په نامه توپان پیل شو. یوه لویه کچه خاورې ايرې او تور رنگه ذرات د هوا اتموسفیر ته ورپو کړل شول، د یوروشیا او د شمالي امریکې د تودوخي درجه په ښکاره توگه راښکته شوه، ورسره درست کال پرته له اورې تیر شو او سړې هوا او کنگل ټول فصلونه لمنځه یوړل او په ډیرو هیوادو کې لوړه او قحطۍ رامنځته شوه. د دې سړې هوا اغېز یوازې په همغاغه کال کې محسوس شوی، خو د یوه سیمه ییزې اټومي جگړې اغېز د دې پلټنو پر بنسټ تر لسو کلونو پورې اوږد شي. د سلو اټومي وسلو کارول چې د چاودنې ځواک یې تر پینځلسو کیلو ټنه وي، د هغې ايرې او تور رنگه پوږي ذراتو اغېز به ټوله نړۍ ککړه کړي او د ټول بشریت پر تاریخ به سیوره و غوځوي. که څه هم د هیروشیما اټومي بم په اندازه سل اټومي بمونه نشي کولي د یو اټومي ژمي لامل وگرځي، خو اقلیم ته او اوزون طبقې ته په کافي اندازه ویجاړونکي زیانونه رسولي شي.

پوښتنه دا ده چې د ښاغلی تووم او مېرمن روبیکه د سل اټومي بمونوسناریو کې څومره کسان وژل کیدای شي. دا کاپوهان وايي: دا شونې ده چې د هند او پاکستان د اټومي جگړه برید کې تر شلو میلیونو انسانان ووژل شي. د دې کارپوهانو د محاسبو پر بنسټ پاکستان ۵۲ او هند ۸۵ اټومي وسلې په خپل اختیار کې لري. د دوی د اټومي بمونو د چاودیدني ځواک خورا لږ دی، ځکه دوی په خپله اټومي ټیکنالوجی کې د ځانگړي وپشل شویو هستوي ټیکنالوجی څخه کار اخیستلي دي. د دې اټومي وسلو د چاودنو ځواک د شلو کیلو ټنو (ټي ان ټي) څخه نشي ډیریدلي. پر دې بنسټ که اټومي ځواک هند او پاکستان پر یو بل د اټومي وسلو برید وکړي، په دوی کې به د دویمې نړیوالې جگړې په پرتله نیمایي خلک ووژل شي.

د ډیرو اټومي وسلو جوړولو په اړه د پاکستان رسمي دریځ داسې دی: دوی هڅه کوي، څو د ډیر ورو تکتیکي اټومي بمونه جوړولو له لارې په خپله خاوره کې د هند د زغروالو ځواک قطعاتو یا جزو تاملونو پر مختگ مخه ونیسي.

د پاکستان د همدې اټومي تکتیکي پلان په وړاندې هند بیا د Gold Start Plan یا د سرو زرو پیل پلان لري.

د هند د خپل پوځي دوکتورینو یا پلان له مخې هڅه کوي، څو د جگړې پر مهال خپل زغروال ټانکونه او شوبلې په ډیره چټکۍ سره د پاکستان خاورې ته ور دننه کړي. څو د پاکستان د تکتیکي اټومي وسلو څخه ځان وژغوري او یا د لږو تلفاتو په ورکولو سره د پاکستان به خاوره کې خپل پر مختگ ته دوام ورکړي. د پاکستان د ورو تکتیکي اټومي بمونو ستراتیجی دومره موثره نه بریښي، یو پینځلس کیلو ټنه اټومي بم کولي شي، د لسو څخه تر پینځلسو زغروال وسایط یا ټانکونه له منځه یوسي. پاکستان د هند د زغروال پوځ مقابلې لپاره ډیرو ورو تکتیکي اټومي بمونو ته اړتیا لري. په داسې حال کې چې پاکستان له ډیرې مودې راهیسې پوروری هیواد دی، د اقتصادي بحران سره مخامخ دی.

نړیوالې ټولني مجبوره ده، څو د پاکستان سره مالي مرستې وکړي، که پاکستان د سومالیا یا کانگو هیوادو په څیر یو هیواد وي، هیڅ څوک به ورسره دلچسپي ونه لري. پاکستانی اشنبلېشنمنټ پر نړیوالې ټولني خپلې اټومي وسلې د یو تهدید یا باج اخیستلو په څېر کاروي. دوی پوهیږي، چې د اټومي وسلو په درلودلو سره د امریکا متحده ایالات، اروپایي ټولنه او جاپان نشي کولي او نه غواړي چې په اټومي وسلو سمبال پاکستان لا نوره بي ثباته او له سقوط سره مخامخ شي. پاکستانی اشنبلېشنمنټ د نړیوالې ټولني په همدې وېره او اندېښنه پوهیږي او دا وېره د یوې تهدیدي یا باج اخیستلو

د پاڼو شمېره: له 4 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

وسيلې په توگه يا د يوه چاوديدونکي گواښ په توگه کاروي، پاکستان له دې لارې نړيواله ټولنه اقتصادي همکاري ته مجبوره وي.

پاکستان خپلې اتومي وسلې د هند په پوله ځاي پرځای کړي دي. پاکستان د خپل جنګي ټکنیک له لارې غواړي خپلې اتومي وسلې و، د نصر لنډ واټن توغندی، د هند په پوله ځاي پر ځاي کړي. څو د هند پياوړي او زور ورسره وال پوځ پرې وبيروي او د برید پر مهال په پوله کې تم کړي، پاکستان د همدې ټکنیکي موخي لپاره خپل د نصر د توغندیو سیستم ته پراختیا ورکړي ده. خو کارپوهان خبرداری ورکوي، پاکستان د خپل نصر ورو ټکنیکي اتومي بمونو سره خپل هیواد د تباهي او بریادۍ سره مخامخ کړي دی. پاکستان به د هند زغروال پوځ باندې په خپله خاوره کې اتومي برید کوي. پاکستان د خپلو ورو اتومي بمونو خوب سره دا پلان لري، څو د هند پياوړي وسله وال برید د همدې ورو ټکنیکي اتومي بمونو له لارې په خپله خاوره کې ودروي.

که پاکستان د خپلو جنګي الوتکو له لارې اتومي وسله هند ته د برید لپاره ورو لېږدوي. هند به د خپل مډرن رادار سیستم له لارې د پاکستان اتومي برید د هوا په هر حالت کې تثبیت کړي او ډیر ژر به خپل متقابل غبرګون وښيي .

د هند نوي رادارسیستم یا ستلايت مدار يا دایروي اغېز ۸۷۰ کیلومتر دی. (Radar Imaging Satellit)

پاکستان تر اوسه په ډاډمنه او رسمي توگه هیڅ داسې نه دي ويلي: چې دوی به لومړي د اتومي وسلو برید نه کوي. دا شونې ده، چې پاکستان به د هند هر ډول دودیزه پوځي برید ته په اتومي وسلو ځواب ورکوي. له همدې امله پاکستاني پوځیان وايي، زموږ ځواب به حیرانونکي وي.

د پاکستان ۲۲ سلنه وګړي همدا اوس د قحطۍ او خوارځواکۍ له گواښ سره مخامخ دي. پاکستان د ۱۱۸ مخ پر ودې هیوادو په قطار کې ۱۰۷ نمبر کې ځای لري. پاکستان د انرژۍ او بریښنا له کمښت سره مخامخ دی او هره ورځ په پاکستان کې بریښنا بنده وي .

د پاکستان اتومي وسلې نه یوازې په اساني سره د سختدځو ترهګرو لاس ته لویډلي شي، بلکې په پاکستان کې د عبدالقدیر خان په نامه یو د اتومي وسلو یو سوپرمارکیټ شته، خان اتومي وسلې تخنیک او تجهیزات نه یوازې پر شمالي کوریا بلکې پر ایران، لیبیا پلورلي دي او بنایي اوس پر سعودي عربستان هم پلوري. خان کلونه کلونه د اتومي وسلو تخنیک او تجهیزات د نړيوال اتومي بندیزونو او د نړيوالو قوانینو تړونو خلاف پر شمالي کوریا اتومي تخنیک او پوهه پلورلي ده، خان ته تر اوسه هیڅ چا سزا نه ده ورکړي.

پاکستان او هند تر اوسه د اتومي هیوادونو د ټولني د اتومي وسلو د نه خپرولو تړون نه دی لاسلیک کړي . دا ټولنه یوازې امریکا، برتانیه، فرانسه او چین د اتومي هیوادونو په څېر په رسمیت (Nonproliferation Treaty NPT) پېژني.

لنډيز او وړاندیز:

د هند او پاکستان د اتومي کرکیچ ته په کتو سره، که د قیامت ورځ په نیمه شپه کې پیل کيږي، بیا نیمې شپې ته د پخوا به پرتله اوس ډیر لږ وخت پاتي دی. د هند او پاکستان ترمنځ د انګریزي کولونیا لیزم میراث زړه ترینګلتیا دومره مهمه خبره نه ده، لکه په سیمه کې د پاکستان دومره ډیرې ټکنیکي اتومي وسلې یو ریښتنی ستر گواښ دی. افغانستان د هند او پاکستان ورسته دریم هیواد دی، چې له دې اتومي جګړې به زیانمن کيږي

د پاڼو شمیره: له 5 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څېر و لولئ

پاکستان یو ناکامه دولت دی، پاکستان یو پوروری، سیاسي بی ثباته، د سقوط او تجزیې سره مخامخ هیواد دي، کیدای شي د دوی اتومي وسلې په ډیره اسانه سره د ترهگرو یا غلطو لاسونو ته ولویږي او یا دا واری اتومي وسلې په پاکستان کې غلا شي. مخکې له دې چې پاکستان تجزیه شي او یا د هند سره اتومي جگړه پیل کړي او له دې امله په سیمه کې یوه اتومي فاجعه رامنځ ته شي او په دې بشري فاجعې کې به تر دوه میلیاردو انسانان ووژل شي. له دې امله د افغانانو د اتوم ضد غورځنگ د ملگرو ملتونو د اتومي انرجی نړیوال سازمان له پلټونکو او د نړیوالې اتومي څار ټولني څخه په جدي توگه غوښتنه کوي، خو د پاکستان څخه اتومي وسلې د سیاسي اقتصادي فشار او خبرو اترو له لارې راټولې کړي.

پای

د پاڼو شمیره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ